

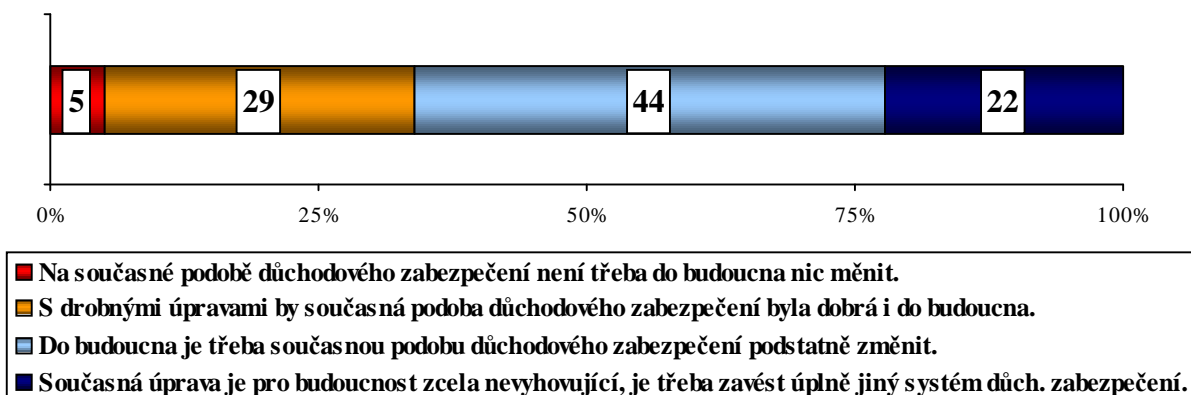
VĚTŠINA LIDÍ JE PRO DŮCHODOVOU REFORMU, PŘEDSTAVUJE SI JI VŠAK MÉNĚ RADIKÁLNĚ NEŽ V POSLEDNÍCH DVOU LETECH.

Většina lidí je přesvědčená, že současnou podobu důchodového zabezpečení je nutné buď zásadně změnit (44 %) anebo dokonce nahradit úplně jiným systémem (22 %). Zastánců mírných nebo žádných úprav systému důchodového zabezpečení je oproti tomu podstatně méně (34 %). Časové srovnání naznačuje, že za poslední rok ubylo těch, kteří jsou přesvědčení o potřebě nastolit zcela nový důchodový systém. Potřebu důchodové reformy častěji zdůrazňují lidé nespokojení s výší starobních důchodů.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 5. – 12. 5. 2009. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1265 respondentů.

Důchodová reforma se u nás stala věčným tématem politických debat, které však v praxi vedou nanejvýš k dílčím úpravám. V názorech občanů nicméně převažuje přesvědčení, že bez podstatných změn anebo úplně jiného důchodového systému se v budoucnu neobejdeme – celkem takové mínění zastává 66 % populace.

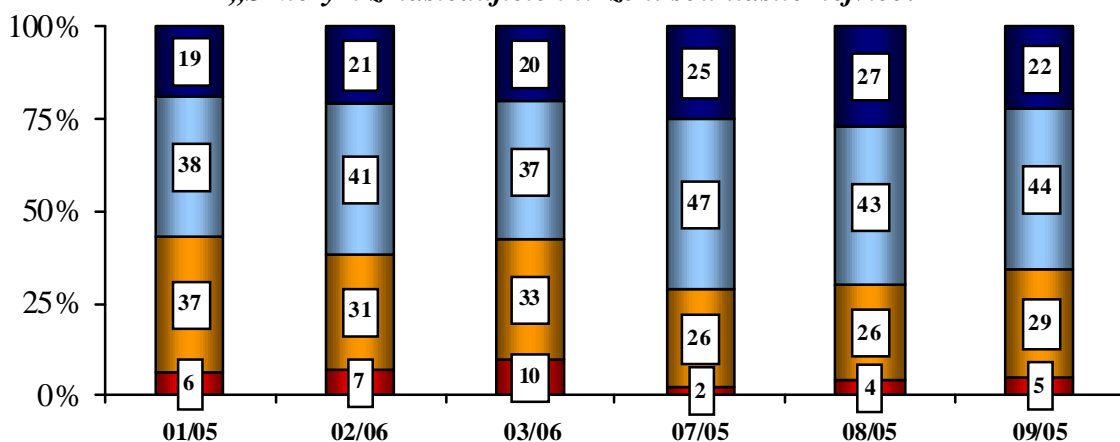
„S kterým z následujících tvrzení souhlasíte nejvíce?“

Pramen: STEM, Trendy 5/2009, 1265 respondentů starších 18 let

Zatímco začátkem jednadvacátého století byl poměr mezi stoupenci a odpůrci radikální reformy důchodového zabezpečení jen mírně převažující směrem k zásadním reformám, počínaje rokem 2007 zaznamenáváme výrazný příklon k variantě podstatných změn či zcela jiného systému. Reformní nálada přetrvává i následující dva roky, byť v současné době ubývá těch, kteří by byli pro zavedení úplně jiného systému důchodového zabezpečení. Dominující společenská nálada je tak sice výrazně proreformní, nicméně reformy by podle mínění občanů měly probíhat spíše v rámci současného důchodového systému nežli konstituovat systém nový. Je nutné však podotknout, že za poslední rok zaznamenáváme mírný nárůst u opačného názorového pólu, tedy u přesvědčení, že důchodový systém potřebuje jen malé anebo žádné úpravy.

„S kterým z následujících tvrzení souhlasíte nejvíce?“

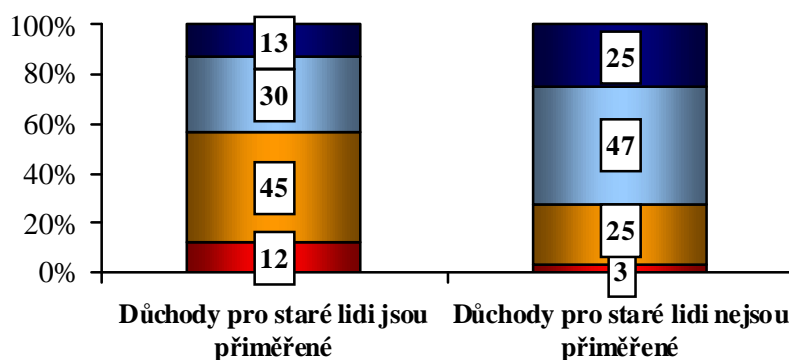

■ Současná úprava je pro budoucnost zcela nevyhovující, je třeba zavést úplně jiný systém důch. zabezpečení.
■ Do budoucna je třeba současnou podobu důchodového zabezpečení podstatně změnit.
■ S drobnými úpravami by současná podoba důchodového zabezpečení byla dobrá i do budoucna.
■ Na současné podobě důchodového zabezpečení není třeba do budoucna nic měnit.

Pramen: STEM, Trendy 05/2001, 06/2002, 06/2003, 05/2007, 05/2008, 05/2009

Na nevyhnutelnosti zásadní přestavby důchodového systému se v podobné míře shodují téměř všechny skupiny obyvatel, nehledě na věk, pohlaví a vzdělání. Názory na důchodové reformy však velmi těsně souvisí s hodnocením přiměřenosti výše starobních důchodů. Čím intenzivněji se lidé domnívají, že starobní důchody jsou nepřiměřené, tím více volají po zásadních změnách důchodového systému. O nutnosti podstatných změn anebo zavedení úplně jiného systému důchodového zabezpečení hovoří 43 % jedinců považujících starobní důchody za úměrné a 72 % lidí, kteří si myslí, že přiměřené nejsou.

Názory na změnu důchodového systému podle hodnocení přiměřenosti starobních důchodů (%)

■ Současná úprava je pro budoucnost zcela nevyhovující, je třeba zavést úplně jiný systém důch. zabezpečení.
■ Do budoucna je třeba současnou podobu důchodového zabezpečení podstatně změnit.
■ S drobnými úpravami by současná podoba důchodového zabezpečení byla dobrá i do budoucna.
■ Na současné podobě důchodového zabezpečení není třeba do budoucna nic měnit.

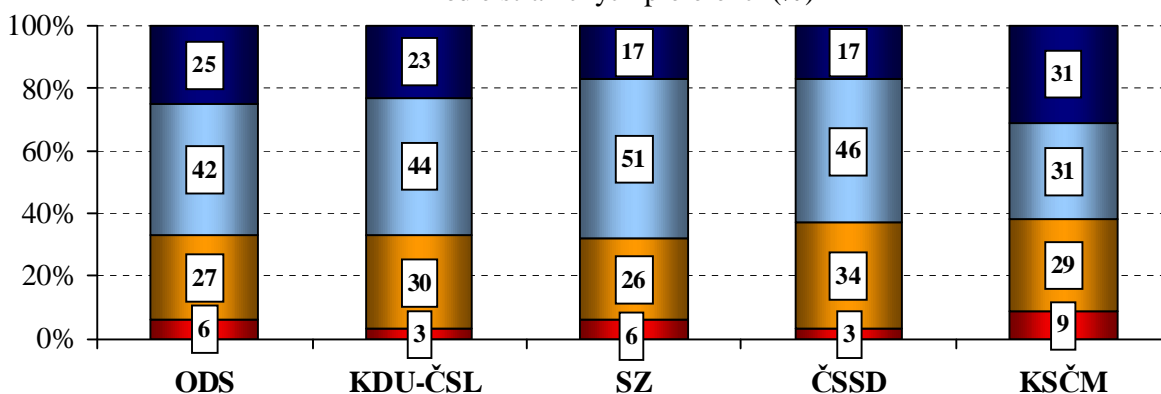
Pramen: STEM, Trendy 5/2009, 1265 respondentů starších 18 let

O tom, že je systém důchodového zabezpečení potřeba podstatně změnit, jsou také častěji přesvědčeni příznivci ODS, KDU-ČSL a SZ. Názor o nutnosti podstatných změn nicméně převažuje i mezi stoupenci levicových stran, přičemž v elektorátu KSČM je výrazně rozšířeno mínění o tom, že současná podoba penzijního systému je zcela nevyhovující.

Lze sice předpokládat, že požadavek radikální reformy v pojetí příznivců KSČM a ODS je věcně odlišný, podrobnější analýza nicméně ukazuje, že sympatizanti obou stran jsou k němu vedeni stejným motivem – názorem, že výše důchodů není přiměřená.

"S kterým z následujících tvrzení nejvíce souhlasíte?"

Podle stranických preferencí (%)

- Současná úprava je pro budoucnost zcela nevyhovující, je třeba zavést úplně jiný systém důch. zabezpečení.
- Do budoucna je třeba současnou podobu důchodového zabezpečení podstatně změnit.
- S drobnými úpravami by současná podoba důchodového zabezpečení byla dobrá i do budoucna.
- Na současně podobě důchodového zabezpečení není třeba do budoucna nic měnit.

Pramen: STEM, Trendy 5/2009, 1265 respondentů starších 18 let